

Yhteenvetosivu:

Hyvinvointialueen selvitys

Tämä on hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän vuosittainen selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tilasta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021: 29 §:n 2 momentti). Tässä kyselyssä hyvinvointialueella tarkoitetaan myös Helsingin kaupunkia ja HUS-yhtymää. Selvitys tarvitaan syksyn 2024 hyvinvointialueneuvotteluja, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioita, sekä STM:n vuosittaista selvitystä varten.

Tämä selvitys tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön (kirjaamo.stm@gov.fi) sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kirjaamoihin (kirjaamo@thl.fi) viimeistään 3.5.2024 klo 16.15. Webropol-lomakkeelle täytetyt vastaukset tulee tulostaa pdf-muodossa ja toimittaa allekirjoitetun päätösasiakirjan liitteenä. Webropol-kysely sisältää 2 osaa. STM pyytää hyvinvointialuetta koordinoimaan selvitykseen vastaamisen ja toimittamaan yhden koordinoitun vastauksen. Kyselyn voi halutessaan tallentaa keskeneräisenä ja jatkaa täyttämistä myöhemmin "tallenna ja jatka myöhemmin" -painikkeesta.

Mikäli johonkin alla olevaan kysymykseen löytyy täsmentävää tietoa hyvinvointialueen virallisista asiakirjoista, vastauksen perään voi kirjata ao. kohdan sekä kirjata toimielimen päätöksen ja pykälänumeron päivämäärineen.

Täytetyn kyselyn yhteenvetosivu (pdf) tulee ladata ja lähettää em. kirjaamoihin. Tarkempi ohjeistus löytyy kyselyn lopusta. Lisätietoja tarvittaessa antaa Petra Kokko, petra.kokko@gov.fi.

Kyselystä puuttuu kysymykset numero 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28 teknisen muutoksen takia.

1. Yhteyshenkilön tiedot

Hyvinvointialue	Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Titteli	Toimialajohtaja
Nimi	Jukka Santala
Puhelinnumero	0408443517
Sähköposti	jukka.santala@pajatha.fi

Osa I: Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tila sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden täyttyminen

Selvityksen ensimmäinen osa noudattaa valtakunnallisiin tavoitteisiin perustuvaa rakennetta, jota edellytetään myös järjestämislain 30 §:n mukaisilta asiakirjoilta (ks. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2023–2026:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165405>):

- Yhdenvertaisuus (mm. saatavuus, jatkuvuus, yhteensovittaminen ja henkilöstö);

- Kustannusvaikuttavuus (mm. talous ja vaikuttavuus);

- Yhteistyö (mm. yhdyspinnat ja valmiusasiat) sekä
- Tieto (mm. TKIO, tiedonhallinta ja digitalisaatio).

Yhdenvertaisuus-päätavoitteen alla on kaksi tavoitetta:

Alatavoite: Selkeä palvelujärjestelmä, palveluverkko ja palveluohjaus lisäävät peruspalvelujen saatavuutta, jatkuvuutta ja yhteensovittamista

2. Mitä sosiaali- ja terveydenhuollon fyysisen palveluverkon muutoksia on tapahtumassa vuoden 2024 loppuun mennessä teidän hyvinvointialueellanne?

Palveluverkossa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Toimitilaohjelman toimeenpanon myötä tilojen osalta tapahtuu tiivistämistä. Palveluverkon keskeiset linjaukset on tehty hyvinvointialueen palvelustrategiassa. Päijät-Hämeessä on toteutettu palveluverkon kehittämistä jo hyvinvointialuetta edeltäneen kuntayhtymän aikana ja sitä on jatkettu hyvinvointialueella. Tulevien vuosien tavoitteena on palvelujen kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin kunnissa. Palveluverkkoon ja toimitiloihin liittyvät keskeiset toimenpiteet ovat: Lahden sosiaali- ja sote-keskusten uudistaminen pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla, ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen palveluverkon suunnitelman hyväksyminen ja toteutus sekä alueen sairaalaverkon kehittäminen. Palveluverkon uudistukseen liittyvä tilojen vähennys ja tilojen käytön tehostaminen muodostaa osan talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteistä.

3. Onko hyvinvointialueellanne käytössä digitaalinen sosiaali- ja terveystakeskus (ns. digisotakeskus), johon digitaalisen asioinnin palvelut on keskitetty?

Digitaalisessa sosiaali- ja terveystakeskuksessa asioidaan käyttämällä digitaalista asiointikanavaa ja / tai sähköistä alustaa. Digisotakeskuksella voidaan tarkoittaa esimerkiksi sosiaali- ja terveystakeskusta, joka toimii verkossa. Asiakas / potilas saa palvelua / hoitoa etänä esim. kotoa käsin eikä asiointi vaadi asiakkaan / potilaan asioimista fyysisessä toimipisteessä.

Kyllä, käytössä koko hyvinvointialueella

4. Kuva millainen digisotakeskus on tällä hetkellä:

Mikäli vastasit kysymykseen 3 "kyllä" tai "osittain", vastaa myös tähän kysymykseen.

Hyvinvointialueella on sekä verkkopalveluna että mobiililaitteille ladattavana applikaationa toimiva Päijät-Sote-sovellus. Palvelussa on toiminnallisuus chat- ja videovastaanottoon. Muita ominaisuuksia on kuvattu kohdassa 6. Digipalvelut tulivat ensin käyttöön perusterveydenhuoltoon. Lisäksi ne ovat laajentuvassa käytössä erikoissairaanhoidossa. Digipalvelut ovat laajenemassa myös sosiaalipalveluihin. Digiratkaisujen kehittämiseksi on luotu kehittämissuunnitelma. Hyvinvointialueelle on laadittu myös digiohjelma. Hyvinvointialueella on tekniset valmiudet digitaalisten palvelujen laajentamiseen niin uusien asiakasryhmien kuin toiminnallisuuden osalta. Uusien toiminnallisuuden käyttöönotto edellyttää teknisten ratkaisuiden ja niiden sisällön kehittämisen lisäksi määrätietoista toimintaprosessien uudistamista. Tämä on palvelustrategian keskeinen tavoite.

5. Kuva, miten yhteydenotto tapahtuu:

Mikäli vastasit kysymykseen 3 "kyllä" tai "osittain", vastaa myös tähän kysymykseen.

Verkkopalvelun ja mobiiliapplikaation välityksellä.

6. Kuva, millaisia palveluja on saatavilla:

Mikäli vastasit kysymykseen 3 "kyllä" tai "osittain", vastaa myös tähän kysymykseen.

Palvelun käyttäjä voi mm. asioida digiklinikalla, tarkastella ja perua ajanvarauksia, lukea omia hoitokertomuksia, tarkastella omia tietoja ja laboratoriotuloksia, lähettää kiireettömän viestin terveydenhuollon ammattilaiselle (käytössä Harjun terveyden yksiköissä), täyttää hoitoon liittyviä kyselyitä ja lomakkeita, asioida digipoluilla sekä osallistua videovastaanotolle.

7. Kuva, ketä ammattilaisia digisotekeskuksessa työskentelee:

Mikäli vastasit kysymykseen 3 "kyllä" tai "osittain", vastaa myös tähän kysymykseen.

Sairaanhoitajia ja lääkäreitä sekä sosiaalihuollon ammattihenkilöitä.

8. Miten digitaalisten palvelujen kehittämisessä huomioidaan riittävä tuki asukkaille, joille digitaalisten ratkaisujen käyttäminen on vaikeampaa?

Koulutustilaisuudet asukkaille / Alueen kuntien digikoulutukset / Sovellusten ohjeistukset. Lisäksi puhelin- ja lähipalvelupisteet.

9. Miten digitaalisten palvelujen kehittämisessä huomioidaan riittävä tuki sote-ammattilaisille?

Sote-ammattilaiset ovat aktiivisesti mukana digitaalisten palveluiden kehittämisessä. Tämän lisäksi tarjolla on digitaalisten ratkaisujen käyttöön ja toimintaprosessien uudistamiseen liittyvää koulutusta sekä kirjallisia ohjeita. Palveluketjun tarkastelu ja uudistaminen kokonaisuutena on oleellista, jota digitaalisesta palvelusta saadaan todellista hyötyä eikä häiriökysyntä lisäännä haitallisesti.

10. Onko hyvinvointialueella käytössä liikkuvia palveluja perusterveydenhuollon vastaanottopalveluiden ja suun terveydenhuollon tuottamiseksi?

Liikkuvista palveluista ei toistaiseksi ole kansallista määritelmää. Tässä kysymyksessä liikkuvilla palveluilla tarkoitetaan niitä palveluita, jotka korvaavat tai täydentävät kivijalkapalveluita. Tähän sisältyvät myös uudenlaiset innovaatiopalvelut.

Kyllä. Mitä palveluja tuotetaan liikkuvana palveluna?

Suunterveydenhuollossa on mm. kouluille ja ikääntyneiden asumispalveluyksiköihin ns. pop-up-yksiköitä. Lisäksi alaikäisten mielenterveyspalvelut kouluille. Osassa toiminnoissa palveluverkko on suunniteltu siten, että laajan palvelun yksiköistä työntekijät jalkautuvat tarvittaessa pienempiin kuntiin.

11. Onko hyvinvointialueella käytössä liikkuvia palveluja sosiaalipalveluiden tuottamiseksi?

Liikkuvista palveluista ei toistaiseksi ole kansallista määritelmää. Tässä kysymyksessä liikkuvilla palveluilla tarkoitetaan niitä palveluita, jotka korvaavat tai täydentävät kivijalkapalveluita. Tähän sisältyvät myös uudenlaiset innovaatiopalvelut.

Ei ole käytössä

Alatavoite: Sote-henkilöstön riittävyys, saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen on luotu edellytykset

12. Mitkä ovat keskeiset toimenpiteet, joita alue on tunnistanut, suunnitellut sekä toimeenpannut vuokratyön käytön vähentämiseksi?

Hyvinvointialueen yksi keskeinen strateginen tavoite on olla maan paras julkinen sote-työpaikka. Alueelle on laadittu kattava henkilöstöohjelma, jonka toimeenpano on käynnissä. Keskeisiä tavoitteita ovat mm. johtamisen kehittäminen ja henkilöstöä osallistavan yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen, rekrytoinnin uudistaminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä henkilöstön palkitseminen. Päätöksenteon vieminen lähemmäksi perustyötä on kantava tavoite. Vuosina 2024–2025 toteutetaan laaja esihenkilöiden johtamisvalmennus. Hyvinvointialue on parantanut henkilöstön työterveyspalveluja. Vuosina 2024–2027 on tarkoituksena uudistaa henkilöstöjärjestelmä, rekrytointijärjestelmä sisältäen sijaisrekrytoinnin järjestelmän sekä resurssisuunnittelujärjestelmä. Osana järjestelmä uudistuksia on tarkoitus hyödyntää toimintojen automatisointia ja optimointiratkaisuja.

13. Onko alue tehnyt yhteistyötä muiden alueiden kanssa henkilöstön saatavuuden eteen (kuten henkilöstön yhteiskäyttö, rekrytointiyhteistyö)?

Alue on tehnyt yhteistyötä vuokratyövoiman in-house-ratkaisujen osalta mm. Tempore Oy:n kanssa.

Kustannusvaikuttavuus-päätavoitteen alla on kaksi tavoitetta: Alatavoite: Toiminta on taloudellisesti kestävä ja kustannusten kasvua hidastetaan suhteessa palveluntarpeen kasvuun

14. Tarveperustaisen rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämiseen:

Arvioi asteikolla 1-4, jossa 1 = riittämätön, 2 = todennäköisesti riittämätön, 3 = jokseenkin riittävä, 4 = riittävä.

	1	2	3	4
Taloussuunnitelmakaudella	☒	☐	☐	☐
Pidemmällä aikavälillä	☐	☐	☒	☐

15. Mitä uusia investointeja tai investointia vastaavia sopimuksia on odotettavissa joulukuussa 2024 toimitettavassa investointisuunnitelmassa 2026-2029, joista ei ole ollut kirjauksia aiemmin ministeriöihin toimitetuissa investointeja koskeissa materiaaleissa?

Kysymys on lakisääteinen velvoite: 29 § 2 mom.

Yhteisöllinen asuminen uudet kohteet, jotka tarkentuvat valmistelun edetessä.
Hyvinvointialue tarkastelee Lahden paloasemien hankintaa talouden rationalisointi sekä varautumisen varmistamisen tavoitteiden saavuttamiseksi.

16. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavien palvelujen järjestämistavat vastaushetkellä (oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli): Iäkkäiden ympärivuorokautiset asumispalvelut

% kaikista asiakkaista

Ei vastauksia

17. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavan palvelun järjestämistavat vastaushetkellä: Iäkkäiden ympärivuorokautiset asumispalvelut

oma tuotanto

% kaikista asiakkaista	44

ostopalvelu

% kaikista asiakkaista	56

palveluseteli

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

18. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavien palvelujen järjestämistavat vastaushetkellä (oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli): Iäkkäiden kotihoito

% kaikista asiakkaista

Ei vastauksia

19. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavan palvelun järjestämistavat vastaushetkellä: Iäkkäiden kotihoito

oma tuotanto

% kaikista asiakkaista	62

ostopalvelu

% kaikista asiakkaista	38

palveluseteli

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

20. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavien palvelujen järjestämistavat vastaushetkellä (oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli): Vammaisten ympärivuorokautiset asumispalvelut

% kaikista asiakkaista

Ei vastauksia

21. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavan palvelun järjestämistavat vastaushetkellä: Vammaisten ympärivuorokautiset asumispalvelut

oma tuotanto

% kaikista asiakkaista	55

ostopalvelu

% kaikista asiakkaista	45

palveluseteli

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

22. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavien palvelujen järjestämistavat vastaushetkellä (oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli): Mielenterveyskuntoutujien ympärivuorokautiset asumispalvelut

% kaikista asiakkaista

Ei vastauksia

23. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavan palvelun järjestämistavat vastaushetkellä: Mielenterveyskuntoutujien ympärivuorokautiset asumispalvelut

oma tuotanto

% kaikista asiakkaista	0

ostopalvelu

% kaikista asiakkaista	100

palveluseteli

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

24. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavien palvelujen järjestämistavat vastaushetkellä (oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli): Päihdekuntoutujien ympärivuorokautiset asumispalvelut

% kaikista asiakkaista

Ei vastauksia

25. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavan palvelun järjestämistavat vastaushetkellä: Päihdekuntoutujien ympärivuorokautiset asumispalvelut

oma tuotanto

% kaikista asiakkaista	0

ostopalvelu

% kaikista asiakkaista	100

palveluseteli

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

26. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavien palvelujen järjestämistavat vastaushetkellä (oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli): Lastensuojelun laitoshoido

% kaikista asiakkaista

Ei vastauksia

27. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavan palvelun järjestämistavat vastaushetkellä: Lastensuojelun laitoshoido

oma tuotanto

% kaikista asiakkaista	10

ostopalvelu

% kaikista asiakkaista	90

palveluseteli

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

28. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavien palvelujen järjestämistavat vastaushetkellä (oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli): Lastensuojelun perhehoito

% kaikista asiakkaista

Ei vastauksia

29. Arvioikaa asiakasmäärien perusteella seuraavan palvelun järjestämistavat vastaushetkellä: Lastensuojelun perhehoito

oma tuotanto

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

ostopalvelu

% kaikista asiakkaista	100

palveluseteli

% kaikista asiakkaista	Ei vastauksia

30. Mikä on alueen arvion mukaan riittävä oma tuotanto edellä mainittujen palvelujen järjestämiselle ja onko tavoitetaso oman tuotannon osuudelle päätetty?

Käytössä on tuotantotapa-analyysi prosessi ja tilannetta arvioidaan säännöllisesti.
Oman toiminnan lisääminen mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa ja lastensuojelun laitoshoidossa.
Ikääntyneiden palveluissa ympärivuorokautisen palveluasumisen osuutta pyritään pitkällä tähtäimellä lisäämään.

31. Miten resurssien allokoinnissa on huomioitu painopisteen siirto perustasolle jo talousarvioprosessissa?

Painopisteen siirto huomioidaan mahdollisuuksien mukaan talousarvioprosessissa suunnittelukehyksen sisällä.
Rahoituksen tason riittämättömyys suhteessa lakisääteisiin velvoitteisiin ja normituksiin sekä palvelutarpeen kasvu kaikilla toimialoilla vaikeuttaa painopisteiden muutoksia suunnittelukehystä valmisteltaessa.

Alatavoite: Toiminnan ohjauksessa ja johtamisessa painotetaan vaikuttavuusperustaisuutta

32. Mitä toimenpiteitä vaikuttavuusperustaisuuden edistämiseksi on meneillään alueellanne?

Kirjatkaa kaikki sellaiset toimenpiteet, jotka eivät sisälly Suomen Kestävän Kasvun –ohjelman vaikuttavuuspilotteihin sekä vaikuttavuustutkimuksen osaamista vahvistaviin kehittämishankkeisiin.

Vaikuttavuusmittareiden kehitystyö osana HVA:n kokonaisraportointia.

Yhteistyö-päätavoitteen alla on kaksi tavoitetta:

Alatavoite: Hyvinvointialueiden ja kuntien sekä muiden toimijoiden välillä on toimivat yhteistyörakenteet, joissa painottuu ennaltaehkäisy

33. Miten lakisäätteiset hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät tehtävät* on järjestetty ja minkälaiset resurssit niihin alueella on varattu?

*Mm. alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ja vuosittaiset hyte-neuvottelut

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on laadittu ja valmistelua ovat ohjanneet alueelliset hyte-kärjet (päätaavoitteet). Hyte-neuvottelut järjestetään suunnitellusti vuosittain ja neuvottelujen perustana on vuosittain laadittava hyvinvointikertomus. Hyte-kärjet ohjaavat myös lastensuojelulain ja ikälain mukaisten suunnitelmien sekä opiskeluhuollon ja neuvolatoiminnan alueellisten suunnitelman laadintaa ja toteutusta.

Hyte ja yhdyspintatyörakenteet on luotu alueelle ja ne toimivat hyvin. Alueella toimii yhdyspintaneuvottelukunta, järjestöneuvottelukunta sekä varautumisen sektorilla PH-Turva yhteistyöelin.

34. Miten yhdyspintatyö on organisoitu ja resursoitu?

Esim. asumiseen, työllisyyteen, kasvatukseen, opetukseen ja kotoutumiseen liittyvä yhdyspintatyö.

Alueelle on perustettu yhdyspintaneuvottelukunta, missä on mukana alueen kunnat, Päijät-Hämeen liitto sekä kolmannen sektorin edustus. Tämän lisäksi teemakohtaiset yhdyspintaverkostot (lasten, nuorten ja perheiden palvelut, työllisyydenhoito, kotoutuminen ja maahanmuutto, asuminen, ehkäisevä työ jne.) toimivat alueellisesti ja osa myös kuntakohtaisesti. Yhdyspintaverkostojen vastuutahot (puheenjohtajuus, sihteerisyys) määriteltä. Järjestely tukee ja mahdollistaa tiiviin yhteistyön alueen kuntien, järjestöjen ja Päijät-Hämeen liiton kanssa. Hyvinvointialueen, kuntien ja Päijät-Hämeen liiton yhteistyöpöytäkirja luo raamit yhteistyön tekemiselle. Yhdyspintatyön osalta on määriteltä vastinparit (yhteyshenkilöt) edistämään toimijoiden välistä vuoropuhelua. Yhteistyökäytäntöjä ja prosesseja kehitetään tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa mm. Työllisyydenhoidon yhdyspintaa osana TE-KOTO-uudistuksen valmistelua.

Hyvinvointialueella toimii hyte- ja yhdyspintatyön asiantuntijayksikkö. Yksikössä työskentelee 10 henkilöä. Lisäksi henkilöstöön kuuluu hanketyöntekijöitä tällä hetkellä. Se tukee ja edistää hyvinvointialueen sisäistä hyte-työtä (hyte sosiaali- ja terveydenhuollossa) ja toimii asiantuntijatukena alueen muille toimijoille. Hyte- ja yhdyspintatyön yksikön tehtäviin kuuluu yhdyspintaneuvottelukunnan ja järjestöneuvottelukunnan toiminnan organisointi.

Alueella on perustettu alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä sekä toimeentulotuen neuvottelukunta. Yhteistyöverkostot ovat aloittaneet toiminnan vuonna 2023. Opiskeluhuollon yhteistyöryhmä seuraa ja arvioi alueellisen opiskeluhuollon suunnitelman toteutumista. Suunnitelmassa määriteltä seurantaindikaattorit

Ikääntyneiden palvelujen osalta asumisen kehittäminen tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa (Kaavoitus, tonttivaranto).

35. Millaisia tulostavoitteita hyvinvointialue on kuntien kanssa sopinut väestön hyvinvointia ja terveyttä koskien, ja miten tulostavoitteita seurataan?

Mukaan lukien väestöryhmien välisten terveyserojen kaventaminen.

Vuosittain laadittava hyvinvointikertomus toimii pohjana vuosittaisille hyte-neuvotteluille, joissa asetetaan yhteisiä tavoitteita toiminnalle. Vuonna 2023 hyte-neuvottelun pohjalta keskeisiksi kehittämiskohteiksi päätettiin erityisesti lapsiperheiden mielenterveyden tukeminen (mm. mielenterveyttä tukevien palvelujen vahvistaminen, syrjäytymisen ehkäisy ja haavoittuvassa asemassa olevien tukeminen), elintapaohjaus kaikissa elämänvaiheissa, lähisuhteiden turvallisuus ja päihteiden käytön ehkäisy, työttömyyden vähentäminen ja toimeentuloedellytysten parantaminen, osallisuuden vahvistaminen sekä monialaisen työskentelyn kehittäminen. Alueellisten tavoitteiden toteutumista viedään eteenpäin osana lakisääteisten suunnitelmien toimeenpanoa ja sen seuranta teema/yhdyspintakohtaisissa verkostoissa. Hyvinvointialueen sisäistä hyte-työtä kehitetään hyvinvointialueen hyte-indikaattoreihin perustuen.

Hyvinvointialueella toteutetaan osana vuoden 2024 talousarviota ilmiöpohjaisen budjetoinnin pilotti, jonka teemana lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen. Tavoite kytkeytyy alueella käynnissä olevaan alaikäisten mielenterveyspalvelujen kokonaiskehittämiseen sekä ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen tuen ja hoidon toteutumisen tehostamiseen. Tavoitteena on vähentää erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun tarvetta kehittämällä universaaleja palveluja (opiskeluhoito) sekä alaikäisten perustason mielenterveys- ja päihdepalveluja. Opiskeluhoitoon palveluja kehitetään osana mielenterveyspalvelujen kehittämistä (terveystarkastusten toteutuminen, lisäkäyntien tarjoaminen). Ilmiöpohjainen budjetointi perustuu kaikkien toimialojen toimenpiteisiin, joita viedään koordinoitusti kokonaisuutena eteenpäin. Toimialat ovat määritelleet toimenpiteilleen tavoitteet indikaattoreineen. Seuranta toteuttaa toimialojen edustajista koostuva työryhmä (HVA:n LAPE-ryhmä) osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

36. Millaisia vaikuttavuustavoitteita hyvinvointialueellanne on asetettu YTA-alueen yhteistyölle (sote-palvelut ja tukipalvelut)?

Kustannusvaikuttavuutta tavoitellaan mm. hyödyntämällä hoitotarvikkeiden yhteishankintoja.

Valmistelussa olevan YTA-sopimuksella tavoitellaan eri osa-alueiden tarkoituksenmukaisen ja tarvelähtöisen yhteistyön mahdollistamista.

37. Miten hyvinvointialueen ja alueen muiden aluekehitystoimijoiden (maakunnan liitto, alueen kunnat ja alueella olevat valtion toimintayksiköt sekä alueella toimivat koulutus-/tutkimusorganisaatiot) yhteistyötä on organisoitu alueen elinvoiman vahvistamisessa?

Hyvinvointialueelle on laadittu TKKI-ohjelma, joka perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja edistää hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteiden toteuttamista. TKKI-toiminta kohdistuu hyvinvointialueella tunnistettuihin tarpeisiin ja on strategiaan vahvasti linkittynyt systemaattisesti johdettu kokonaisuus, joka läpi leikkaa kaikki palvelualat. TKKI-ohjelman tavoitteissa korostuvat tutkimustoiminnan, kumppanuuksien, kehitystyön ja innovaatiotoiminnan systematisointi ja kehittäminen. Tavoitteille on määritelty myös mittarit.

Hyvinvointialueelle on laadittu monituottajuusohjelma vuosille 2024–2026. Ohjelma tähtää palvelujen kokonaistaloudellisuutteen ja vaikuttavuuteen sekä tarkoituksenmukaisiin tuotantotapoihin. Lisäksi ohjelma tähtää siihen, että palvelujen järjestämisessä hyödynnetään julkisen ja yksityisen palvelutuotannon parhaat voimavarat suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Ohjelma luo myös edellytyksiä sote-alan innovaatioille ja vahvistaa Päijät-Hämeen alueellista elinvoimaa. Ohjelma sisältää myös alueen keskkiset hankintastrategiset tavoitteet.

Hyvinvointialue on laatinut alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyöpöytäkirjat, joihin on kirjattu kahdenväliseen yhteistyöhön liittyviä asioita.

Hyvinvointialue tekee oppilaitosyhteistyötä kaikkien alueella toimivien oppilaitosten kanssa.

Alatavoite: Joustava ja kriisinkestävä palvelujärjestelmä turvaa väestön terveyttä, hyvinvointia ja riittävää toimeentuloa koko maassa

Ei kysymyksiä.

Tieto-päätavoitteen alla on kaksi tavoitetta:

Alatavoite: Palvelujärjestelmään sekä perusterveyden- ja sosiaalihuollon palveluihin liittyvä tutkimus- ja kehittämistoiminta vahvistuu

38. Millaisia toimia hyvinvointialue on luonut tai luomassa vahvistaakseen painotetusti perusterveyden- ja sosiaalihuollon palveluiden tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa?

Erittele 5 tärkeintä.

Sosiaalialan osaamiskeskus Verson toiminta on osa hyvinvointialueen TKI-yksikön toimintaa. Toiminto kehittää ja ylläpitää sosiaalialan ammattilaisten osaamista ja yhteistyötä Päijät-Hämeessä. Tehtävää toteutetaan sekä osana perustoimintaa että useiden kehittämishankkeiden avulla.
Hyvinvointialueelle on laadittu TKKI-ohjelma, joka perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja edistää hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteiden toteuttamista. TKKI-toiminta kohdistuu hyvinvointialueella tunnistettuihin tarpeisiin ja on strategiaan vahvasti linkittynyt systemaattisesti johdettu kokonaisuus, joka läpi leikkaa kaikki palvelualat. TKKI-ohjelman tavoitteissa korostuvat tutkimustoiminnan, kumppanuuksien, kehitystyön ja innovaatiotoiminnan systematisointi ja kehittäminen. Tavoitteille on määritelty myös mittarit.
Ei vastauksia
Ei vastauksia
Ei vastauksia

39. Millaisia suunnitelmia ja toimia hyvinvointialueella ja yhteistyöalueella on tutkimus, kehittäminen, koulutus, osaaminen ja innovaatio –toimintojen ja niihin liittyvien yhteistyörakenteiden vahvistamiseksi?

Erittele 5 tärkeintä.

Hyvinvointialueelle laaditun TKKI-ohjelman toimeenpano. Hyvinvointialueelle on laadittu TKKI-ohjelma, joka perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja edistää hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteiden toteuttamista. TKKI-toiminta kohdistuu hyvinvointialueella tunnistettuihin tarpeisiin ja on strategiaan vahvasti linkittynyt systemaattisesti johdettu kokonaisuus, joka läpi leikkaa kaikki palvelualat. TKKI-ohjelman tavoitteissa korostuvat tutkimustoiminnan, kumppanuuksien, kehitystyön ja innovaatiotoiminnan systematisointi ja kehittäminen. Tavoitteille on määritelty myös mittarit.
Ei vastauksia
Ei vastauksia
Ei vastauksia
Ei vastauksia

Alatavoite: Kansallisesti ja yhteistyöalueittain suunniteltu tiedonhallinta ja digitalisaatio tukevat tavoitteiden saavuttamista ja asukaslähtöistä toiminnan uudistamista

40. Minkä tietojärjestelmien osalta olette sopineet muiden samaan yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden kanssa suunnitelmasta niiden hankkimiseksi ja käyttöönottamiseksi yhteistyössä?

Valtioneuvoston vahvistamissa valtakunnallisissa tavoitteissa edellytetään, että yhteistyöalueet laativat osana yhteistyöaluesopimustaan yhteisen suunnitelman siitä, miten tietojärjestelmien uudistamisen edellyttämät hankinnat ja käyttöönotot toteutetaan yhteistyössä. Lisäksi valtioneuvosto on asettanut tavoitteeksi, että pitkällä aikavälillä laaja-alaiset tietojärjestelmät hankitaan yhteistyöaluetasoisesti.

Kuntoutuksen toimintakykymobiilijärjestelmän käyttöönotto suunnittelun alla. Etelä-Karjalan hyvinvointialueella kehitetty järjestelmä.

41. Tunnistatteko jotain ongelmia tai haasteita, jotka vaikeuttavat sopimista yhteistyöaluetasoisista tietojärjestelmähankinnoista? Mitä nämä haasteet ovat?

Alueiden erilaiset tarpeet ja alueiden erilaiset integraatiot taustajärjestelmiin jne.
Hankintalaki
Olemassa olevat sopimukset ja sitoumukset.

42. Miten suuri merkitys digitaalisilla palveluilla on osana hyvinvointialueenne palvelustrategiaa?

Arvioikaa asteikolla 1-10 (1 = ei merkitystä, 10 = erittäin suuri merkitys).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Arvio merkittävydestä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Digiturvan kokonaiskuvapalvelu

Tämän hyvinvointialueen selvityksen osana pyydämme teitä erikseen vastaamaan Digi- ja väestötietoviraston Digiturvan kokonaiskuvapalvelu –kyselyyn, joka toteutetaan Kokonaiskuvapalvelussa. Kysely löytyy suomi.fi palveluhallinnasta: <https://palveluhallinta.suomi.fi/fi>

Kokonaiskuvapalvelu näkyy niille käyttäjille, joille organisaatio on antanut palveluun oikeudet. Palveluhallinnasta löytyy myös Digiriskienhallinnan palvelu ja Julkri-palvelu. Täältä löytyy ohjeita palvelun käyttöönottoon niille organisaatioille, jotka eivät ole vielä ottaneet ko. palveluita käyttöön: <https://dvv.fi/digiturvan-tietopalvelut>.

Digiturvan kokonaiskuvapalvelun tavoitteena on tarjota työkalu organisaatioille digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuvan seurantaan varten.

Huomaattehan, että kyselyyn toivotaan vastauksia, tietojen päivitystä tai vähintään kyselyn uudelleen tallentamista maaliskuun aikana, jotta tulokset nousevat uuteen raporttiin.

Lisätietoja Digiturvan kokonaiskuvapalvelusta ja kyselyyn vastaamisesta saa osoitteesta digiturva@dvv.fi

Osa II: Hyvinvointialueille annetut toimenpidesuosituksset ja hyvinvointialueiden strategiset tavoitteet

43. Mihin toimenpiteisiin hyvinvointialue on ryhtynyt sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön järjestämislain 24 §:ssä tarkoitetuissa vuosittaisissa neuvotteluissa annettujen toimenpidesuosituksen toteuttamiseksi?

Huomioitu hyvinvointialueen palvelustrategiassa ja talouden tasapainottamisohjelmassa sekä PELAn palvelutasopäätöksessä.

44. Miten hyvinvointialueenne strategiset tavoitteet ja toimenpiteet ovat toteutuneet?

Toteutuneet suunnitelman mukaisesti ja niitä seurataan osavuositarkastuksien yhteydessä (2 x vuosi + tilinpäätös). Talouden tasapaino ei ole kuitenkaan toteutunut täysimääräisesti.

Vuoden 2023 viimeisessä osavuositarkastuksessa on omavalvonnan katsausliite, jossa on myös tiivistetty palvelustrategian arviointi.

45. Mitä muuta haluatte tuoda esille ja valtioneuvostolle tiedoksi koskien hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistehtävää?

Rahoitus on riittämätön ja siirtymätasaus kohtelee aluetta epäoikeudenmukaisesti.

Rahoituksen riittävyys lyhyellä tähtäimellä on riittämätön, jos sitä tarkastellaan erityisesti hyvinvointialuelain 115 § mukaisella alijäämän kattamisvelvoitteella. Toimintakulujen ja rahoituksen tason tasapaino saavuttaneen jo vuonna 2025, mutta kertyneiden alijäämien kattaminen on haasteellista. Tarveperusteista rahoitusta leikkaava siirtymätasaus leikkaa alueen rahoitusta perusteettomasti ja vaarantaa alueen asukkaiden palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden vastoin hva-uudistuksen tavoitteita.

46. Lisää tarvittaessa taustamateriaalia tästä:

Liitetiedostojen maksimimäärä 10, yksittäisen tiedoston maksimikoko 20 Mt.

[Paijat Hameen Hyvinvointialue Henkilosto ohjelma 2023-2025 final STM Selvitys 2024.pptx](#)
[ICT-ohjelma 2024_2026_STM_selvitys.pdf](#)

Tämä selvitys tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön (kirjaamo.stm@gov.fi) sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kirjaamoihin (kirjaamo@thl.fi) viimeistään 3.5.2024 klo 16.15. Webropol-lomakkeelle täytetyt vastaukset tulee tulostaa pdf-muodossa ja toimittaa allekirjoitetun päätösasiakirjan liitteenä.

Kun vastaukset ovat valmiit, paikakaa Lähetä-painiketta. Lähetä-painikkeen jälkeen avautuu vastausten yhteenvetosivu, joka tulee lähettää em. kirjaamoihin allekirjoitetun päätösasiakirjan liitteenä. Sivun voi tulostaa, muuntaa pdf:ksi tai lähettää sähköpostiin. Yhteenvetosivulla on mahdollista myös muokata vastauksia viimeisen kerran. Sulje-painikkeen painamisen jälkeen vastauksia ei enää voi muokata.

Lisätietoja tarvittaessa antaa sisällöllisissä kysymyksissä Petra Kokko,

**petra.kokko@gov.fi ja teknisissä kysymyksissä Tinja Toivonen,
tinja.toivonen@gov.fi**